

a 7,9 × 7,45 cm s průměrem tyčinky 1 cm. Dva další téměř identické náramky jsou zdobené, se zúženými konci. Výzdobu tvoří svazky příčných rýh oddělených motivem násobené větvičky. Rozměry jsou 8 × 7,6 cm a 8 × 7,5 cm a průměr tyčinky 1 a 1,2 cm. Všechny čtyři náramky působí dojmem nových, nepoužívaných předmětů, beze stop opotřebování. Analogický exemplář dvou zdobených náramků s téměř totožnými rozměry a výzdobou svazků příčných rýh a větviček pochází z depotu z Dolní Sukolomi, datovaného do stupně HA1. Identickou výzdobu má jeden z pěti náramků z depotu Drahanovice 2, datovaného do stupně HB1. Náramky stejného typu, s výzdobou svazků příčných rýh bez větvičkového ornamentu, pochází z dalších depotů (např. Domašov, Suchá Loz, Rohov; Salaš 2005). Robustnější nezdobené hladké náramky se v depotech příliš nevyskytují, podobnost vykazují náramky z Rohov, případně Železná a Boskovice 5.

Depot Boskovice 11 je možné na základě analogií (Dolní Sukolom, Drahanovice 2, Rohov) zařadit na přelom starší a mladší fáze kultury lužických popelnicových polí (stupně HA1–HB2).

Boskovice 12 – celkem 36 tenkých tyčinkovitých kruhů z depotu Boskovice 12 svými rozměry opět odpovídá rozměrům náramků (obr. 4). Patří k typu otevřeného tyčinkovitého kruhového šperku s bohatou jemnou rytou výzdobou. Jejich tvar je kruhový (se spojenými, téměř spojenými nebo i přeloženými konci) až oválný, rozměry se pohybují 6–8 až 7–8,8 cm. Profil náramků je ve většině případů ploše oválný, v méně případech bikonvexní a výjimečně i plankonvexního či trojúhelníkovitého tvaru. Náramky jsou neopotřebované, jejich výzdoba je zřetelná a tvoří různé kombinace vybíjených kratších rýžek sestavených do krokvic a oblouků, příčné svazky rýžek, ornament dvojitých krokvic a příčných linií z vybíjených teček atd.

Subtilní náramky z depotu Boskovice 12 jsou užší než podobně zdobené náramky z depotů (např. Černotín, Klentnice a Krhová; Salaš 2005) a jsou podobné výrazně zdoběným tenkým náramkům ze starších depotů Boskovice 2 a Rájec-Jestřebí, případně Víceměřice a Zádveřice. Jsou jednoznačně zařaditelné do stupně HB2. Stylem výzdoby a rozměry náramkům odpovídají také téměř totožné exempláře z nových homogenních depotů z prostoru Malé Hané, Knínice 4 (24 ks) a Knínice 5 (13 ks; Jarůšková 2019, 215).

Sudý počet kruhů pravděpodobně ukazuje na časté nošení nejběžnějšího typu kruhového šperku, náramku, párově. V případě depotu Boskovice 11 je přímo zastoupena garnitura dvou párů stejných náramků: jeden pár kruhů zdobený totožnou výzdobou příčných rýh a větviček, druhý pár s hladkým nezdobeným povrchem stejných rozměrů. To odpovídá často prokázanému symetrickému nošení náramků jako součásti kroje, nejčastěji jednoho ale i dvou nebo více kusů náramků na každé ruce (Nožinová, Křišťuf 2017, 162).

Literatura

- AMČR: Záznam M-202300249 [cit. 2023-3-14]. Archeologická mapa České republiky.
- Jarůšková, Z. 2018a: Boskovice (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 59(1), 160.
- Jarůšková, Z. 2018b: Boskovice (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 59(2), 206.
- Jarůšková, Z. 2019: Knínice (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 60(1), 215–216.
- Nožinová, S., Křišťuf, P. 2017: Šperky jako součást kroje střední doby bronzové. *Akta Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni* 9(1), 153–172.
- Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku. I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.
- Salaš, M., Jarůšková, Z. 2017: Poznámky k současnému stavu fondu metalických depotů doby popelnicových polí v regionu Malé Hané. *Pravěk. Nová řada* 25, 119–136.

Summary

In the area of Hradský Hill, near the centre of Boskovice (Blansko District) and close to the hillfort from the Urnfield period in 'Bašta' field, two new bronze hoards were found using a metal detector. The hoard Boskovice 11 contained four massive ring bracelets, one pair decorated with small lines and the other undecorated (Fig. 3). The hoard Boskovice 12 contained 36 thin bracelets decorated with finely engraved ornamentation (Fig. 4). The first hoard is dated solely based on analogies to the HA1–HB2 stage, and the second one certainly to the HB2 stage.

Zuzana Jarůšková, Lukáš Bedáň

Bratčice (okr. Brno-venkov)

Jihovýchodní okraj obce.

Pozdní doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.0626411N, 16.5291881E

Při stavbě základní technické infrastruktury pro rodinné domy v Bratčicích (bližší popis lokality viz oddíl Doba železná) bylo odkryto několik zahloubených objektů s materiálem z pozdní doby bronzové.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Several features from the Final Bronze Age were excavated in the southeastern part of Bratčice (Brno-Country District).

Ivan Čižmář

Brno (k. ú. Dolní Heršpice, okr. Brno-město)

„Na Široké“, parc. č. 406/78, 406/85.

Pozdní doba bronzová. Sídliště. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1594600N, 16.6196250E

Během stavební akce související s rozšiřováním dálnice D1 Brno-centrum – Brno-jih, na území brněnské katastrální obce Horní Heršpice (dnes součást městské části Brno-jih), byl roku 2023 proveden záchranný výzkum. Ten doložil v blízkosti ulice Kšírova, v trati Na Široké, menší koncentraci zahloubených objektů (zásobních a sloupových jam), obsahujících keramiku pozdní doby bronzové. V západní části areálu byly sledovány pozůstatky mělce zahloubených, v jedné linii uspořádaných krátkých žlábků, které by bylo možné označit eventuálně za základy lehčího obvodového hrazení (obr. 5). V minulosti byly prováděny během výstavby průmyslové zóny Horních Heršpic plošné záchranné výzkumy kolem dnešní komunikace na ulici Kšírova, odkud pochází doklady pohřebiště kultury popelnicových polí a rovněž sídliště (Gánovský 2011).

Literatura

- Gánovský, J. 2011: *Horní Heršpice: Sídlní areál kultury středodunajských popelnicových polí* [online]. Rkp. diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. [cit. 2024-03-12]. Uloženo: Archiv závěrečných prací Masarykovy univerzity. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/zjbf4/>.

Obr. 5. Brno – Dolní Heršpice. Výzkum okraje sídelního areálu kultury středodunajských popelnicových polí při ulici Kšírova. Foto P. Kos.

Fig. 5. Brno – Dolní Heršpice. Excavation of the settlement periphery at the Middle Danube Urnfield site near Kšírova Street. Photo by P. Kos.

Summary

A rescue excavation near Kšírova Street in ‘Na Široké’ field (Dolní Heršpice cadastral area, Brno–City District) yielded a small concentration of subsurface features from the Final Bronze Age as well as traces of the foundations of a less substantial fortification (Fig. 5).

Petr Kos

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Ul. Petrov č. p. 270/7, parc. č. 338.

Starší doba bronzová. Sídlíště. Sonda. Záchranný výzkum.

Uložení nálezů: Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: S-JTSK: -598267.20, -1161223.58

V roce 2023 byly vyhodnoceny poznatky záchranného archeologického výzkumu, který se uskutečnil při akci „Stavební úpravy objektu Petrov 270/7, Brno“. Během terénní části výzkumu realizované v roce 2022 byla získána mimo jiné nepočtená kolekce pravěkých nálezů. Sestává z nevýrazných zlomků keramických nádob a štípané kamenné industrie. Keramiku je možné datovat do starší doby bronzové (zřejmě věteřovské skupiny). Nálezy byly součástí nejstarší uloženiny, která dosedala na skalní podloží, a jejíž dominantní složku tvořilo přemístěné podloží. Považujeme ji za výsledek úprav terénu pro založení středověké zástavby, lze však připustit variantu, že některé části představují *in situ* uložené partie zvětralé hmoty skály. V případě jednoho segmentu není vyloučeno, že by mohlo jít o výplň pravěkého objektu, zahloubeného do skalního podloží. Obdobné nálezy přinesl archeologický výzkum, který byl proveden v letech 1991 a 1992 v interiéru chrámu sv. Petra a Pavla (Stuchlíková 1996, 156). Pravěké osídlení Petrského návrší je tudíž nezpochybnitelné.

Literatura

Stuchlíková, J. 1996: Příspěvek k osídlení centra města Brna v době bronzové. *Pravěk. Nová řada* 1994/4, 155–164.

Summary

The excavation conducted in Petrov Street (Město Brno cadastral area, Brno–City District) yielded fragments of ceramic vessels and chipped stone tools, confirming the occupation of the site in the Early Bronze Age, likely during the period of the Věteřov group.

Michal Bučo, Antonín Zůbek

Čejkovice (okr. Hodonín)

Ul. Příhon č. p. 943; „Helezný díl“, parc. č. 4795/294.

Únětická kultura. Sídlíště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezů: Masarykovo muzeum v Hodoníně, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 48.90195829N, 16.948145288E

V měsíci březnu 2023 byla realizována druhá fáze výzkumu u neohlášené přístavby haly firmy Sonnentor v plošných pásech po obvodu rozsáhlé haldy skryté zeminy, určené pro těleso budoucí bylinkové zahrady. V rámci pokračování sídlíště ze starší doby bronzové na temeni výrazného strategického návrší bylo prozkoumáno dalších šest zásobních jam kónického průřezu s datovatelnými artefakty z pozdní fáze únětické kultury a tři kúlové jámy většinou bez nálezů. Kromě sídlíštních aktivit se na lokalitě podařilo zjistit dalších 15 kostrových hrobů spadajících do pozdního eneolitu, do kultury zvoncovitých pohárů (viz oddíl Eneolit).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

In 2023, the second phase of a rescue excavation was conducted in ‘Helezný díl’ field (Čejkovice cadastral area, Hodonín District), uncovering additional settlement pits of the Únětice culture.

Jaromír Šmerda

Drahanovice (k. ú. Luděřov, okr. Olomouc)

„Nivy“.

Mohylová středodunajská kultura. Místo sběru. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.5726158N, 17.0350814E

V roce 2023 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci zlomek bronzové sekery, jenž byl nalezen pomocí detektoru kovů. Nález pochází z prostoru mezi Luděřovem, Pěncínem a Laškovem, asi 100 m jižně od silnice č. 448 spojující Luděřov a Laškov. Jde o svah klesající jižním až jihovýchodním směrem k obci Lhota pod Kosířem.

Torzálně dochovaný artefakt lze klasifikovat jako zlomek sekery se schůdkem. Z celé sekery se dochovala pouze středová část, kde končí schůdek a přechází do čepele. Nález navíc nese četné stopy recentního poškození. Maximální měřitelná délka činí 62 mm a šířka 28 mm (obr. 6). Stav dochování neumožňuje daný exemplář přesněji zařadit k některému typu dle M. Sallaše (2005, 31–34), ale obecně lze konstatovat, že těžištěm výskytu seker se schůdkem je střední doba bronzová až počátek mladší doby bronzové. Z dané polohy zatím nejsou známy další nálezy, ale osídlení mohylovou kulturou nebo z počáteční fáze lužické kultury máme doloženo z okolí Drahanovic v tratích